

וְקִדְמָם דְּנִחַתְתָּ הָיָה קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא בּוֹנָה  
 עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן בְּגִין דְּלֹא הָיָה נְבִיעֵו  
 נְחִית בְּהָהוּא זְמַנָּא דְּנִחַת נְבִיעֵו לְגַבֵּי ה', הָיָה  
 שִׁירוֹתָא מְחֻסְדָּא הוּא דְּכָתִיב (תהלים פט ג) אָמַרְתִּי  
 עוֹלָם חֶסֶד יִפְנֶה. וּבְגִין דָּא (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיוּ  
 בְּרָאָה לְשֶׁבֶת יִצְרָה, וְאֵתְמַר בָּהּ (נ"א ביה) (בראשית ב  
 יח) לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ.

וּבְזִמְנָא דְּהָיָה תִּהְיוּ אָמַר אֱלֹהִים לְנַח (בראשית ו  
 יג) קַץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי. וְדָא קַץ  
 דְּיִצְחָק דְּאֵתְמַר בִּיהּ כִּי אֵתְדָא רְאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי  
 בְּדוֹר הַזֶּה (שם ז א). דָּאִי אֲנִתָּ בְּעֵי רַחֲמֵי עָלֶיהוּ. (לֹא

אֵיתְחַרְבוּ וְהָכִי אֲחִזֵּי לִיהּ בְּרַמּוֹ בְּסוּף יוֹמָנָא בְּגִין דִּיהָא בְּעֵי רַחֲמֵי עָלֶיהוּ) (דף קכז  
 ע"ב) וְלֹא יָמוּת מְשִׁיחַ דְּאִיהוּ מִסְּטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא. אָמַר  
 לִיהּ וְהָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן הָיָה קִדְמָם דְּאֵתְפְּרִי  
 עֲלֵמָא אֲלֵא (ישעיה מו י) מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית דְּקוּדְשָׁא

### לשון הקודש

(בראשית ו) קַץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי. וְהָא קַץ  
 שֶׁל יִצְחָק, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי אֵתְדָא רְאִיתִי  
 צַדִּיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה (שם). שְׂאֵם אֲתָה  
 מִבְּקֵשׁ רַחֲמִים עָלֶיהֶם, (לֹא נִחְרְבוּ, וְכִי הִרְאָה לוֹ  
 בְּרַמּוֹ בְּסוּף הַיָּמִים, כִּדִּי שִׁבְקֵשׁ רַחֲמִים עָלֵיהֶם) וְלֹא יָמוּת  
 מְשִׁיחַ שֶׁהוּא מִצַּד הַשְּׂמֵאל. אָמַר לוֹ,  
 וְהָרִי בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן הָיָה קִדְמָם  
 שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. אֲלֵא מְגִיד מִרְאשִׁית

וְקִדְמָם שִׁינְרָדָה, הָיָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא  
 בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן, מְשׁוּם שֶׁלֹּא  
 הָיְתָה נְבִיעָה יוֹרְדָתָא. בְּאוֹתוֹ זְמַן שִׁינְרָדָה  
 הִנְבִיעָה לָהּ, הָיְתָה הִרְאשִׁית מְחֻסְדָּא. זֶהוּ  
 שֶׁכָּתוּב אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִפְנֶה. וּמְשׁוּם  
 כִּדִּי לֹא תִהְיוּ בְּרָאָה, לְשֶׁבֶת יִצְרָה. וְנֶאֱמַר  
 בָּהּ (יב) לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ.  
 וּבְזִמְנָא שֶׁהָיָה תִּהְיוּ, אָמַר אֱלֹהִים לְנַח

בְּרִידְ הוּא הָזָא בְּמַחְשְׁבֵתָהּ כָּל דְּרִין דְּהָזָה בּוּנָה  
 וְאַתְחַרְבוּ קָדָם דְּאַתְבְּרִיאוּ. תָּזָא דְּהָזָה עֲבָדִין עוֹבְדִין  
 דְּאַתְחַרְבוּ וּבִיּוֹן דְּבָרָא וּמְנַע בְּרַפְאן מְנִיָּהוּ, חָשִׁיב לֹון  
 כְּאֵלוּ הוּא חָרִיב לֹון.

וְדָא מְמַלְל עַל סוּף יוֹמִין דְּאַלִּין תּוֹלְדִין בִּישִׁין  
 הוּו גְרָמִין (איוב יד יא) דְּנָהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. נְבִיעוּ  
 דִּילָהּ בְּתַרִין עֲלָמִין שְׁכִינָה עֲלָאָה וְשְׁכִינָה תַתָּאָה.  
 וְדָא אִיהוּ יַחֲרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי.  
 וְלָנָה אֲתַגְלִיָּא מַה דְּהָזָה עֲתִיד לְמַהוּי, וְלֹא בַעַא  
 רַחֲמֵי עֲלֵיהוּ.

עַד דְּאַתָּא מוֹשֶׁה וּבַעַא רַחֲמֵי. וְעֲתִידִין הוּוּ יִשְׂרָאֵל  
 דְּלֹא יִפְקוֹן אֶלָּא (ירמיה ג יד) תַּד מַעִיר וְשָׁנִים  
 מִמְשַׁפְּחָה, מִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה דְּהוּא דִּין. וְאַתְחַזֵּר  
 עֲלֵמָא לְתַהוּ וְבַהוּ. וּבְגִין דְּבַעַא מוֹשֶׁה רַחֲמִין עֲלֵיהוּ

### לשון הקודש

בְּשְׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה וּבְשְׁכִינָה תַתְּחִתוֹנָה.  
 וְהוּו יַחֲרַב - בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ - בְּבֵית  
 שְׁנִי. וְלָנָה הַתְּגִלָּה מַה שְּׁהִיָּה עֲתִיד  
 לְהִיּוֹת, וְלֹא כְּקֶשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם.

עַד שְׁבַא מוֹשֶׁה וּבְקֶשׁ רַחֲמִים. וְעֲתִידִים  
 הִיוּ יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִצְאוּ אֶלָּא אֶחָד מַעִיר  
 וְשָׁנִים מִמְשַׁפְּחָה, מִצַּד הַגִּבּוּרָה שְׁהִיָּה  
 הַדִּין, וְהִיָּה חֲזוֹר הָעוֹלָם לְתַהוּ וְבַהוּ.  
 וּמַשׁוּם שְׁבַקֶשׁ מוֹשֶׁה רַחֲמִים עֲלֵיהֶם,

אַחֲרִית, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָאָה  
 בְּמַחְשְׁבֵתוֹ כָּל הַדּוֹרוֹת שְׁהִיָּה בּוּנָה,  
 וְנַחֲרָבוּ קָדָם שְׁנַבְרָאוּ. רָאָה שְׁהִיוּ עוֹשִׂים  
 מַעֲשִׂים שְׁנַחֲרָבוּ, וּבִיּוֹן שְׁבָרָא וּמְנַע מֵהֶם  
 בְּרַכּוֹת, הִחְשִׁיב אוֹתָם כְּאֵלוּ הַחֲרִיב  
 אוֹתָם.

וְזָה מְדַבֵּר עַל סוּף הַיָּמִים שְׁהַתּוֹלְדוֹת  
 הִלְלוּ הָרַעִים הִיוּ גּוֹרְמִים שְׁהַנְּהַר יַחֲרַב  
 וַיִּבֶשׁ. הַנְּבִיעָה שְׁלוּ בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת,

שְׂמַאל דְּדוּחָה וְלֹא יַפְקוּן בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל וְיָמִין מְקַרְבַּת  
 דְּאִיהוּ יְמִינָא מְטָה כְּלָפֵי חֶסֶד. וּמַשָּׂה בְּגִין דִּי תְּהִיב  
 גְּרַמָּה עָלֵיהּ, יְהִי תִקְפָּא לְדַרְגָּתָה דְּאִיהוּ עַמּוּדָא  
 דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ אֹרִיתָא דְּאִתְּהִיבַת בְּיְמִינָא.  
 הָדָא הוּא דְכְתִיב (דברים לג ב) מִיְמִינוּ אֵשׁ דַּת לָמוֹ.  
 וּבְגִין דָּא פְּרָקְנָא בֵּיהּ תְּלִיא הָדָא הוּא  
 דְכְתִיב (בראשית מט ו) לֹא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה וְגו'. עַד  
 כִּי יבֹא שִׁילָה, דְּאִיהוּ מֹשֶׁה בְּחַשְׁבִּינָה יָסוּר צַדִּיק  
 בֵּיהּ ס"ו תְּהֵא דוּחָה.

אַף עַל גַּב דְּאֹקִימְנָא בֵּיהּ (שם מו כו) כָּל הַנֶּפֶשׁ  
 הַבָּאָה לִיעֲקֹב מִצְרִימָה שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ. בְּגִין  
 דְּאִתְקַשְׁר בְּשְׂמַאלָא וְיָמִין מְקַרְבַּת. בְּגִין דְּתְלִיא  
 מִנָּה עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא דס"ו אַנּוּן שְׁתֵּין מִסְכְּתוֹת  
 וְשִׁית סְדְרֵי מִשְׁנָה דְּאִתְהִיבּוּ מִגְּבוּרָה. דְּאִיהוּ  
 שְׂמַאלָא. שְׁשִׁים גְּבוּרִים אִתְקַרְיָאוּ דְּנִטְלִין מִגְּבוּרָה

לשון הקודש

הַשְּׂמַאל דוּחָה, וְלֹא יֵצְאוּ בּוּ יִשְׂרָאֵל.  
 וְיָמִין מְקַרְבַּת, שְׁהִיא יָמִין מְטָה כְּלָפֵי  
 חֶסֶד. וּמַשָּׂה, מִשּׁוּם שְׁנַתֵּן עֲצָמוּ עָלֵיהֶם,  
 נָתַן תִּקְפָּא לְדַרְגָּתוֹ שְׁהִיא הָעַמּוּד  
 הָאֶמְצָעִי, שְׁהִיא הַתּוֹרָה שְׁנַתְנָה בְּיָמִין.  
 זְהוּ שְׂכַתוּב (דברים לג) מִיְמִינוּ אֵשׁ דַּת לָמוֹ,  
 וּמִשּׁוּם זֶה הַגְּאֻלָּה תִּלּוּיָהּ בּוּ. זְהוּ שְׂכַתוּב  
 לֹא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה וְגו', עַד כִּי יבֹא  
 שִׁילָה, שְׁהוּא מֹשֶׁה בְּחַשְׁבִּינָה יָסוּר צַדִּיק  
 בֵּיהּ ס"ו תְּהֵא דוּחָה.  
 אַף עַל גַּב שְׂבִארְנוּ בּוּ כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה  
 לִיעֲקֹב מִצְרִימָה שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ. מִשּׁוּם  
 שְׁנַקְשֵׁר בְּשְׂמַאל, וְיָמִין מְקַרְבַּת. מִשּׁוּם  
 שְׁתִּלּוּי מִמְנוּ הָעַמּוּד הָאֶמְצָעִי, שְׁס"ו הֵם  
 שְׁשִׁים מִסְכְּתוֹת וְשִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה  
 שְׁנַתְנּוּ מִגְּבוּרָה, שְׁהִיא הַשְּׂמַאל. שְׁשִׁים

דַּתְמֹן אֲזַרִיתָא דְבַעַל פֶּה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה  
כִּלְלָא דְשָׁשִׁים מַסְכַּתוֹת וְשִׁית סְדְרֵי מִשְׁנָה.

דְּאֲזַרִיתָא דְבִכְתָּב אִיהִי לְפָא כִּלְלָא מְל"ב  
אֱלֹהִים, וְאֲזַרִיתָא דְבַעַל פֶּה פּוּמָא.  
וְדָא אִיהוּ לְפָא לְפּוּמָא לָא גְלִי. בְּגִין דַּעֲתִידָא  
שְׂמָא לָא דְאִיהוּ פּוּמָא לְאַתְדַּחֲיָא וּכְגֻנָּא דְלְפָא  
אִיהוּ סְתִים הָכִי פְרָקְנָא סְתִימָא בְּלְפָא וּפּוּמָא  
דְאִיהוּ גְלִיָא, לָא אַתְגְּלִי פְרָקְנָא. וּבְגִין דְכִלְלָא תְלִיָא  
בִּימִינָא, אָמַר (רות ג יג) חֵי ה' שְׂכְבִי עַד הַבֶּקֶר, וּבְגִין  
דְפְרָקְנָא תְלִיָא בִּימִינָא אָמַר הַנְּבִיא (ישעיה נג א) וְזָרַע  
ה' עַל מִי נִגְלַתְהָ. עַל מִי וְדָא דְאַתְמַר בֵּיה (איכה  
ב יג) מִי יִרְפָּא לָךְ. הָדָא הוּא דְכְתִיב (איכה ב) מָה  
אֲעִידֶךָ מָה אֲדַמָּה לָךְ. הַהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (שמות ג  
יג) וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה אָמַר. בַּמ"ה יִתִּי נַחֲמָה

### לשון הקודש

כִּלְלָא. וְהַפָּה, שֶׁהוּא גְלוּי, לָא גְלָה אֶת  
הַנְּאֲלָה. וּמִשּׁוֹם שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בִּימִין, אָמַר  
(רות א) חֵי ה' שְׂכְבִי עַד הַבֶּקֶר. וּמִשּׁוֹם  
שֶׁהַנְּאֲלָה תְּלוּיָהּ בִּימִין, אָמַר הַנְּבִיא (ישעיה  
גא) וְזָרַע ה' עַל מִי נִגְלַתְהָ. עַל מִי וְדָא,  
שְׂנַאֲמַר בּוּ מִי יִרְפָּא לָךְ. זֶהוּ שְׂכָתוּב (איכה  
ג) מָה אֲעִידֶךָ מָה אֲדַמָּה לָךְ, הַהוּא  
שְׂנַאֲמַר בּוּ וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה אָמַר.  
בַּמ"ה תְּבִיא הַנְּחָמָה וּבַמ"י הַרְפּוּאָה. זֶהוּ

גְבוּרִים נִקְרְאוּ, שְׁנוֹסְעִים מִגְבוּרָה שְׁשָׁם  
תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, שֶׁהִיא שְׂכִינְיָה תַחְתּוֹנָה,  
הַכֹּל שֶׁל שָׁשִׁים מַסְכַּתוֹת וְשִׁשָּׁה סְדְרֵי  
מִשְׁנָה.

שֶׁתַּתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב הִיא הַלֵּב, הַכֹּלֵל  
מְל"ב אֱלֹהִים, וְתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה – פֶּה.  
וְזֶהוּ הַלֵּב לְפֶה לָא גְלָה, מִשּׁוֹם שֶׁעֲתִיד  
הַשְּׂמָאֵל שֶׁהוּא הַפָּה לְהַדְחוֹת. וּכְמוֹ  
שֶׁהַלֵּב הוּא נִסְתָּר, כִּךָּ הַנְּאֲלָה נִסְתָּרָת

וּבמ"י אֲסוּזָתָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב מִ'ה אֲשׁוּה לָךְ  
וְאַנְחִמְךָ מִי יִרְפָּא לָךְ. דְּמִשָּׁה אִיהוּ מַה שְּׁמוֹ וְגַה  
יְהִי גַחְמָה.

וּבְגִין דָּא כְּפַל קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁמִיה (שם פסוק  
ד) מִשָּׁה מִשָּׁה, חַד עַל פְּרָקְנָא קְדָמָתָה, וְחַד  
עַל בְּתַרְיָתָא. וּבְגִין דָּא (שמות טו א) אִזּוּ יִשִּׁיר מִשָּׁה. אִזּוּ  
שֶׁר לֹא נֶאֱמַר אֵלָּא אִזּוּ יִשִּׁיר.

עֲשִׂירָאָה בְּתַפְלָה, וְדָא שְׁכִינְתָּא, עָלֶיהָ  
אֲתַמַּר (תהלים יז א) תִּפְלָה לְדָוִד שְׁמָעָה ה'  
צְדָק. וְדָוִד בְּרוּחַ קְדָשָׁא אָמַר עַל יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרִית  
יּוֹמִין דְּגָלוּתָא (תהלים יז יג) בְּחִנְתָּ לְבִי פְקַדְתָּ לִילָה, וְלִית  
לִילָה אֵלָּא גָלוּת. וְאִיזֵב מַה דְּאָמַר כִּלְא הָוָה מְשָׁל  
עַל יִשְׂרָאֵל דְּאָמַר (איוב ז ט) כָּלָה עֵנָן וַיִּלֶּךְ, וְשָׁטָן בָּעָא  
לְקַטְרָגָא לִיהּ וְאָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא (שם לד לה) אִיזֵב  
לֹא בְדַעַת יְדַבֵּר.

### לשון הקודש

הַעֲשִׂירִי בְּתַפְלָה, וְזוּ הַשְּׁכִינָה, עָלֶיהָ  
נֶאֱמַר תִּפְלָה לְדָוִד שְׁמָעָה ה' צְדָק. וְדָוִד  
בְּרוּחַ הַקְּדָשׁ אָמַר עַל יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרִית  
הַיָּמִים שֶׁל הַגָּלוּת, (תהלים יז) בְּחִנְתָּ לְבִי  
פְקַדְתָּ לִילָה. וְאִין לִילָה אֵלָּא גָלוּת. וְאִיזֵב  
מַה שְּׁאָמַר, הַכֹּל הָיָה מְשָׁל עַל יִשְׂרָאֵל,  
שְׁאָמַר כָּלָה עֵנָן וַיִּלֶּךְ. וְהַשָּׁטָן רָצָה  
לְקַטְרָג עָלָיו, וְאָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,

שְׁכִינָתֵךְ מִ'ה אֲשׁוּה לָךְ וְאַנְחִמְךָ מִי יִרְפָּא  
לָךְ. שְׁמִשָּׁה הוּא מַה שְּׁמוֹ, וְכוּ תְהִיָּה  
גַחְמָה.

וּבְמִשְׁוֹם כֶּךָ כְּפַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת  
שְׁמוֹ מִשָּׁה מִשָּׁה, אֶחָד עַל הַגָּאֲלָה  
הִרְאֵשׁוּנָה, וְאֶחָד עַל הָאַחֲרוּנָה. וּבְמִשְׁוֹם  
זֶה אִזּוּ יִשִּׁיר מִשָּׁה. אִזּוּ שֶׁר לֹא נֶאֱמַר, אֵלָּא  
אִזּוּ יִשִּׁיר.

וַיַּעֲקֹב בְּגִין דְּחָזָא בְּרוּחַ קְדָשָׁא דִּוְחַקָּא דְּגַלּוּתָא  
 בַּתְּרָאָה בְּסוּף יוּמָיָא, אָמַר (בראשית לב ח) וַיִּירָא  
 יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצַּר לוֹ. וּפְלִיג עֲמָא קְדִישָׁא בְּגַלּוּת  
 לְתַלְתַּת סְטָרִין. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם לג ב) וַיִּשָּׂם אֶת  
 הַשְּׂפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רֵאשֻׁנָּה בְּרִישָׁא בְּגַלּוּתָא  
 דְּאַדּוּם. וְאֶת לֵאָה וַיִּלְדֶיהָ אַחֲרָנִים וְאֶת רָחֵל וְאֶת  
 יוֹסֵף אַחֲרָנִים (שם לג). וּבְגִין דְּחָזָא בְּתַר כֵּן עֲנִיּוּתָא  
 וַצַּעְרָא דִּילְהוֹן אָמַר, וְשִׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית  
 אָבִי (שם כח כא), דָּא מִקְדָּשָׁא, וְאָמַר (שם פסוק כ) וְנָתַן לִי  
 לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגַד לְלַבֵּשׁ.

וְדוּד בְּגִין גַּלּוּתָא אָמַר (שמואל ב יז כט) הָעַם רָעֵב וְעֵינָי  
 וְצָמָא בְּמַדְבָּר. וּבְגִין דְּחָזָא שְׂכִינְתָא חֲרֵבָה  
 וַיִּבְשָׂה, הָזָה אִיהוּ נָטַל צַעְרָא בְּגִינָה. דְּבַתַּר דְּחָזָא  
 דְּחָזְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּתַשׁוּבָה בְּחֻדּוּתָה, תַּקַּן עֵשֶׂר מִיַּי

---

 לשון הקודש
 

---

איוב לא בְּדַעַת יַדְבַּר.

אַחֲרָנִים (שם לא). וּמִשׁוּם שְׂרָאָה אַחַר כֵּן  
 אֶת הָעֵנִי וְהַצַּעַר שְׁלָהֶם, אָמַר וְשִׁבְתִּי  
 בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי (שם כח), זֶה הַמִּקְדָּשׁ.  
 וְאָמַר וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגַד לְלַבֵּשׁ.

וְדוּד בְּגַלּל הַגַּלּוּת אָמַר (שמואל-א יז) הָעַם  
 רָעֵב וְעֵינָי וְצָמָא בְּמַדְבָּר. וּמִשׁוּם שְׂרָאָה  
 הַשְּׂכִינָה חֲרֵבָה וַיִּבְשָׂה, הוּא הָיָה נוֹטֵל  
 הַצַּעַר בְּשִׁבְלָהּ. שְׂאֲחַר שְׂרָאָה שְׁחָזְרוּ

יַעֲקֹב, מִשׁוּם שְׂרָאָה בְּרוּחַ הַקְּדָשׁ אֶת  
 דִּחְקַת הַגַּלּוּת הָאַחֲרוּנָה בְּסוּף הַיָּמִים, אָמַר  
 (בראשית לב) וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצַּר לוֹ, וְחָלַק  
 הָעַם הַקְּדוֹשׁ בְּגַלּוּת לְשִׁלְשָׁה צְדָדִים. זֶהוּ  
 שְׂפָחוֹת וַיִּשָּׂם אֶת הַשְּׂפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן  
 רֵאשֻׁנָּה, בְּרֵאשׁ בְּגַלּוּת שֶׁל אָדוּם. וְאֶת  
 לֵאָה וַיִּלְדֶיהָ אַחֲרָנִים וְאֶת רָחֵל וְאֶת יוֹסֵף

תְּהִלִּים וּבִסוּף בְּלֶהוּ אָמַר (תהלים פו יא) תִּפְלָה לְדוֹד  
הַטָּה ה' אֲזַנְךָ עֲנֵנִי וְגו'. חָזָא דְבְּלָהוּ צְלוֹתִין דְּנִגְוִנָא,  
הָווּ מִתְעַטְפִּין קָדָם מְלָכָא, וְלֹא הָווּ עָאֲלִין עַד  
דִּיעוֹל צְלוֹתָא דְעָנִי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב תִּפְלָה לְעָנִי  
כִּי יַעֲטֹף (שם קב א). דְּעַטְףָּ כָּל צְלוֹתִין קַדְמָאֵי עַד  
דְּעָאֵל צְלוֹתָהּ דְעָנִי.

וּבְגִין דָּא צְלוֹתָא (דְעָנִי אַקְדִּים לְבְּלָהוּ מָאן צְלוֹתָא דְעָנִי דָּא  
צְלוֹתָא) דְּעַרְבִית דְּאִיהִי רְשׁוֹת בְּפָנֵי עַצְמָה בְּלֹא  
בְּעֵלָה. וּבְגִין דְּאִיהִי בְּלֹא בְּעֵלָה, אִיהִי עֲנִיָּה וַיִּבְשָׁה  
וַצְדִּיק עָנִי וַיִּבֶשׁ. וּצְלוֹתָא דְשַׁבַּת אִיהִי צְדָקָה  
לְעָנִי. (דִּילָּהּ בְּמָה דְאֻקְמוּהָ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין שְׁמֵשׁ בְּשַׁבַּת צְדָקָה לְעָנִים) וּבְגִין  
דָּא צְרִידָּ בַר נָשׁ לְמַחֲוֵי אִיהִי בְּעָנִי לְתַרְעָא דְמְלָכָא  
בְּצְלוֹתָא דְעַמִּידָהּ, בְּכָל שִׁית יוֹמִין דְּחַל בְּגִין שְׂכִינְתָּא.  
וּמִתְעַטְפָּ בְּעַטּוּפָּא דְמַצּוּהָ בְּעָנִי, וַיְהִי בַתְּפִלִּין כְּאַבְיוֹן

### לשון הקודש

הַעֲנִי זו תפלת) עַרְבִית שֶׁהִיא רְשׁוֹת בְּפָנֵי  
עַצְמָה בְּלֹא בְּעֵלָה. וּמִשׁוֹם שֶׁהִיא בְּלֹא  
בְּעֵלָה, הִיא עֲנִיָּה וַיִּבְשָׁה וַצְדִּיק עָנִי וַיִּבֶשׁ.  
וּתְפִלַּת הַשַּׁבַּת הִיא צְדָקָה לְעָנִי (שְׁלָה, כְּמוֹ  
שְׂבָאֲרוּהּ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁמֵשׁ בְּשַׁבַּת צְדָקָה לְעָנִים). וּמִשׁוֹם  
זֶה צְרִידָּ אָדָם שִׁיחִיָּה הוּא כְּמוֹ עָנִי לְשַׁעַר  
הַמֶּלֶךְ בַּתְּפִלַּת הָעַמִּידָהּ בְּכָל שִׁשַּׁת יָמֵי  
הַחֹל בְּשִׁבִיל הַשְּׂכִינָה. וּמִתְעַטְפָּ בְּעַטּוּפָּ  
שֶׁל מַצּוּהָ בְּעָנִי, וַיְהִי בַתְּפִלִּין כְּאַבְיוֹן

יִשְׂרָאֵל בַּתְּשׁוּבָה בְּשִׁמְחָה, תִּקַּן עֲשָׂרָה  
מִיַּיִ תְּהִלִּים, וּבִסוּף שֶׁל כָּלֵם אָמַר (תהלים  
פו) תִּפְלָה לְדוֹד הַטָּה ה' אֲזַנְךָ עֲנֵנִי וְגו'.  
רָאָה שֶׁכָּל תְּפִלוֹת הַנִּגּוֹן הָיוּ מִתְעַטְפוֹת  
לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְלֹא הָיוּ נִכְנָסוֹת עַד שֶׁתִּכְנַס  
תְּפִלַּת הָעָנִי. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב תִּפְלָה לְעָנִי כִּי  
יַעֲטֹף (שם קב), שְׁעוּטָף כָּל תְּפִלוֹת  
הָרֵאשׁוֹנוֹת עַד שֶׁנִּכְנָסָה תְּפִלַּת הָעָנִי.  
וּמִשׁוֹם כִּךָּ תְּפִלַּת (הַעֲנִי הַקְדִּים לְכָל. מִי הִיא תְּפִלַּת

לְתַרְעָא דְהִיכְלָא דְאִיהִי אַדְנִי. דְהָכִי סָלִיק לְחֻשְׁבֹן  
הִיכְלָל. וְדָא אִיהוּ (תהלים נא יז) אַדְנִי שְׁפַתִי תִפְתָּח.

וְכַד אֲפַתַח פּוּמָה בְּעִלּוּתָא דְעַרְבִית, נִשְׂרָא קָא  
נְחִית בְּיוֹמִין דְחַל לְקַבְּלָא בְּגַדְפָּהָא צִלּוּתָא  
דְלִילִיָא, וְדָא נוּרִיא"ל אֶתְקַרִי. אוּרִיא"ל מִסְטָרָא  
דְחֶסֶד. וְנוּרִיא"ל מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְאִיהוּ נוּר דְדִלִיק,  
דְאֶתְמַר בֵּיה (דניאל ז י) נְהַר דִּינּוּר נִגְד וְנִפְק מִן  
קְדָמוּהִי. וּבְעִלּוּתָא דְשַׁחְרִית נְחִית אַרְיָה לְקַבְּלָא  
צִלּוּתָהּ דְבַר נֶשׁ, בְּדְרוּעוּי וְגַדְפוּי דְאַרְבַּע גְּדַפִּין  
לְכָל חֵיָה וְדָא מִיכָא"ל. וּבְעִלּוּתָא דְמִנְחָא שׁוּר נְחִית  
לְקַבְּלָא צִלּוּתָא בְּקַרְנֵי וּבְגַדְפוּי וְדָא גְבַרִיא"ל.

וּבְשַׁבַּת נְחִית קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בַּתְלָת אַבְהֹן  
לְקַבְּלָא בַּת יְחִידָהּ בַּחוּן וְדָא רָזָא דְשַׁבַּת,  
ש' בַּת, בַּתְלָת אַבְהֹן מְקַבְּל קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא  
לְצִלּוּתָא דְאִיהִי שַׁבַּת בַּת יְחִידָהּ דִּילָהּ.

### לשון הקודש

ובתפלות שחרית יורד אריה לקבל  
תפלות האדם בורעו ובכנפיו, שארבע  
כנפים לכל חיה, וזה מיכא"ל. ובתפלות  
המנחה יורד שור לקבל התפלה בקרניו  
ובכנפיו, וזה גבריא"ל.

ובשבת יורד הקדוש ברוך הוא עם  
שלושת האבות לקבל את הבת היחידה  
בהם, וזה סוד השבת, ש' בת. בשלשה

לשער ההיכל שהוא אדני, ששך עולה  
לחשבון היכל. וזהו אדני שפתי תפתח.  
ובשפותח פיו בתפלת ערבית, הנשך  
יורד בימות החל לקבל בכנפיו את  
תפלת הלילה, וזה נקרא נוריא"ל.  
אוריא"ל מצד החסד, ונוריא"ל מצד  
הגבורה, שהיא אש דולקת, שנאמר בה  
גְהַר דִּינּוּר שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא מִלְפָּנָיו.



**בְּהֵיחֻא זְמַנָּא חִיּוּן עֲלָאין דְּאַתְקַרְיָאוּ בְּשֵׁמָא דַּה' פְּתַחִין וְאַמְרִין שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשִׁיכֶם וְגו' (שם כד ו).** בְּהֵיחֻא שְׁעַתָּא מִתְּפַתְחִין שְׁבַעַה הַיְכָלִין הַיְכָלָא קְדָמָא הַיְכָלָא דְאַהֲבָה. תְּנִינָא הַיְכָלָא דִּירָאָה. תְּלִיתָאָה הַיְכָלָא דִּרְחֻמֵּי. רְבִיעָאָה הַיְכָלָא דְנְבוּאָה דְאַסְפַּקְלָרְיָא דְנַהֲרָא. חֲמִישָׁאָה הַיְכָל דְנְבוּאָה דְאַסְפַּקְלָרְיָא דְלֹא נַהֲרָא. שְׁתִּיתָאָה הַיְכָל צַדִּיק. שְׁבִיעָאָה הַיְכָל דִּין. וְעֲלִיָּהוּ כְּתִיב בְּרַאשֵׁי תְּ, בְּרַא שֵׁית. אֱלֹהִים הַיְכָלָא שְׁבִיעָאָה. וְאַנּוּן שְׁבַעַה הַיְכָלִין לְתַתָּא (דף קכט ע"א) וְשְׁבַעַה הַיְכָלִין לְעֵלָא. וְלִקְבֻלֵּיהוּ שְׁבַעַה קָלֵי דְהָבוּ לָהּ. וְתַמְנִסַּר אַזְכָּרוֹת דְּהָבוּ לָהּ, דְּבַחֲזוֹן שָׁט קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא בְּתַמְנִסַּר עֲלָמִין, (שם סח יח) בְּרַכֵּב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֶלְפֵי שְׁנָאן, דְּאַנּוּן תַּמְנִסַּר אֶלְפֵי רְבוּא עֲלָמִין.

### לשון הקודש

הרביעי - היכל הנבואה של האספקלריה שפאיררה. החמישי - היכל הנבואה של האספקלריה שלא מאיררה. השישי - היכל הצדק. השביעי - היכל הדין. ועליהם כתוב בראשית, ברא שש. אלהים, ההיכל השביעי, והם שבעה היכלות למטה ושבעה היכלות למעלה. וכנגדם זו קולות של הבו לה. ושמונה עשרה אזכרות של הבו לה, שבהן שט

אבות מקבל הקדוש ברוך הוא את התפלה שהיא השבת, הבת היחידה שלו.

**באותו הזמן החיות העליונות שנקראו בשם של ה', פותחים ואומרים, שאו שערים ראשיכם וגו' (שם כד).** באותה השעה נפתחים שבעה היכלות. ההיכל הראשון - היכל האהבה. השני - היכל היראה. השלישי - היכל הרחמים.

**וּבְמָה** נְטוּרֵי תִרְעִין אֵית וְנְטוּרֵי הַיְכָלִין דְּמִקְבְּלִין  
 צְלוֹתֵין. וְכָל צְלוֹתָא לֹא תִיעוּל אֱלָא בְּמִדָּה  
 וּבְמִשְׁקָל. וּבְגִין דָּא אֲתִמַּר עַל צְלוֹתָא, (דבריים כה יג) לֹא  
 יִהְיֶה לָךְ בְּכִיסְךָ וְגו'. וְצְלוֹתֵין חֲסֵרִין, עֲלִיְהוּ אֲתִמַּר  
 תִּקְל תִּקְיִלְתָּא בְּמֵאזְנָא וְאֲשִׁתְּכַחַת חֲסִיר.  
 אַף עַל גַּב דְּהָא קָרָא בְּאַתְר אַחְרָא אוּקְמוּהָ,  
 שְׁבַעִין אַנְפִּין לְתוֹרָה. בְּגִין דְּשִׁכְיִנְתָּא עֲלֶיהָ  
 אֲתִמַּר (שה"ש ד ז) כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. וְלֹא  
 קְבִילַת צְלוֹתָא דְּאֵית בָּהּ מוּמָא. הֲדָא הוּא  
 דְּכִתִּיב (ויקרא כב כ) כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ.

**וְכִי** אֵית צְלוֹתָא דְּאֵית בָּהּ מוּמָא, אֵין, תְּהִיָּא  
 דְּסִלְקָא פְּגִימָא בְּלֹא מַחְשָׁבָה. וּבְלִבּוּלָא  
 דְּדַעְתָּא כָּל שְׁכֵן אִם טָעָה בְּתַלְת בְּרַפָּאן קְדָמָאִין  
 אוּ בְּתַלְת בְּתַרְאִין אוּ בְּאַמְצָעִיּוֹת וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ

### לשון הקודש

חסר. אף על גב שהפסוק הזה במקום  
 אחר פִּרְשׁוּהוּ, שְׁבַעִים פְּנִים לְתוֹרָה,  
 משום שעל השכינה נאמר כְּלָךְ יָפָה  
 רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ, ואין מקבלת תְּפִלָּה  
 שְׁיֵשׁ בָּהּ מוֹם. וְהוּ שְׁכִתוּב (ויקרא כב) כָּל  
 אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ.

**וְכִי** יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁיֵשׁ בָּהּ מוֹם? כֵּן, זו  
 שְׁעוּלָה פְּגוּמָה בְּלִי מַחְשָׁבָה וּבְלִבּוּל  
 הַדַּעַת. כָּל שְׁכֵן אִם טָעָה בְּשִׁלְש בְּרֻכּוֹת

הקדוש ברוך הוא בשמונה עשר עולמות  
 בְּרַכְב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֶלְפֵי שְׁנָאן, שֶׁהֵם  
 שְׁמוֹנֶה עָשָׂר רְבוּא עוֹלָמוֹת.

**וּבְמָה** שׁוּמְרֵי שְׁעָרִים עִם שׁוּמְרֵי  
 הַהֵיכָלוֹת שְׁמִקְבְּלִים אֶת הַתְּפִלוֹת. וְכָל  
 תְּפִלָּה לֹא תִבְנֶם אֱלָא בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל,  
 וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר עַל הַתְּפִלָּה לֹא יִהְיֶה  
 בְּכִיסְךָ וְגו'. וְהַתְּפִלוֹת הַחֲסֵרוֹת, עֲלִיְהוּן  
 נֶאֱמַר, שְׁקֵל שְׁקֵלְתָּ בְּמֵאזְנִים וְנִמְצְאָתָּ

מֵאֵרִי מִתְּנִיתִין טָעָה בְּשִׁלְשׁ רֵאשׁוֹנוֹת חוּזַר לְרֵאשׁ  
 וּבִאֲחֲרוֹנוֹת חוּזַר לְעִבּוּדָהּ. וּבְאֲמֻצְעֵיּוֹת חוּזַר לְמָקוֹם  
 שְׁנוּזָפֵר וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בְּצִלוֹתָא, (תהלים כד ג) מִי יַעֲלֶה  
 בְּהַר ה' וְגו'. וְכֵד צִלוֹתָא סְלֻקָא בְּדִרוּעָא יְמִינָא אוֹ  
 בְּשִׂמְאֵלָא דְאֲנוּן שְׁחֲרִית וּמִנְחָה, מַה כְּתוּב בְּהַ (שה"ש  
 ב ו) שְׂמֵאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי וַיְמִינֵנו תַּחֲבֻקֵנִי.

צִלוֹתָא דְעֶרְבִית אִיהִי מִטָּה, וּבְגִינָה אֶתְמַר  
 בְּיַעֲקֹב (בראשית מז לא) וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל  
 רֵאשׁ הַמִּטָּה דְאִיהִי בְּבִי מִרְעָא בְּגִלוֹתָא דְאִיהִו  
 לִילָה. (שה"ש ג ד) כְּמַעַט שְׁעֵבְרַתִּי מֵהֶם וְגו'. וְכֵד  
 צִלוֹתִין סְלֻקִין בְּדָקָא יָאוֹת, כְּרוּזָא נָפִיק וְאָמַר (תהלים  
 כד ז) שָׂאוּ שְׁעָרִים וְכו'. וְאָמְרִין (שם) מִי זֶה מֶלֶךְ  
 הַכְּבוֹד מִסְטָרָא דְאָמַר דְאִיהִי מִי, וְאֶתְקַרִי ה' עֲזוּז  
 וְגִבּוֹר מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא תַתָּא. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ

### לשון הקודש

תַּחֲבֻקֵנִי.

תַּפְלֻת עֶרְבִית היא מִטָּה, וּבְשִׁבְלֵו  
 נֶאֱמַר בְּיַעֲקֹב וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֵאשׁ  
 הַמִּטָּה, שֶׁהיא בְּבִית הַחֲלִי בְּגִלוֹת שֶׁהוא  
 הַלִּילָה. כְּמַעַט שְׁעֵבְרַתִּי מֵהֶם וְגו'.  
 וּבְשֶׁהַתַּפְלוֹת עוֹלוֹת כְּרָאוּי, הַכְּרוּז יוֹצֵא  
 וְאָמַר שָׂאוּ שְׁעָרִים וְכו'. וְאָמְרִים מִי זֶה  
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד (תהלים כד), מִהֲצַד שֶׁל הָאֵם  
 שֶׁהיא מִי, וְנִקְרָאת ה' עֲזוּז וְגִבּוֹר מִצַּד

הַרֵאשׁוֹנוֹת אוֹ בְּשִׁלְשׁ הָאֲחֲרוֹנוֹת אוֹ  
 בְּאֲמֻצְעֵיּוֹת. וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעֵלִי  
 הַמִּשְׁנָה, טָעָה בְּשִׁלְשׁ רֵאשׁוֹנוֹת - חוּזַר  
 לְרֵאשׁוֹ. וּבִאֲחֲרוֹנוֹת - חוּזַר לְעִבּוּדָהּ.  
 וּבְאֲמֻצְעֵיּוֹת - חוּזַר לְמָקוֹם שְׁנוּזָפֵר.  
 וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בַּתַּפְלָה מִי יַעֲלֶה בְּהַר  
 ה' וְגו'. וּבְשֶׁהַתַּפְלָה עוֹלָה בְּדִרוּעַ יְמִין אוֹ  
 בְּשִׂמְאֵל, שֶׁהֵן שְׁחֲרִית וּמִנְחָה, מַה כְּתוּב  
 בְּהַ? שְׂמֵאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי וַיְמִינֵנו

הַכְּבוֹד ה' צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סָלָה מִסְטָרָא  
דְּעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא וְצַדִּיק.

וְאִם צְלוֹתָא לָאו אִיהִי שְׁלֵמָה, כַּמָּה מְלֹאכֵי  
חֲבֵלָה רַדְפִּין אַבְתָּרָה, וְאַתְמַר בָּהּ (איכה א'  
ג) כָּל רַדְפִּיהָ הַשִּׁיגוּהָ בֵּין הַמְצָרִים. וּבְגִין דָּא  
מְצַלִּין (תהלים עח לח) וְהוּא רַחוּם יַכְפֵּר עֲוֹן, דָּא סַמְא"ל  
דְּאִיהוּ נַחֲשׁ. וְלֹא יִשְׁחִית דָּא מִשְׁחִית. וְהַרְבֵּה  
לְהָשִׁיב אַפּוֹ, דָּא אַף. כָּל חַמְתּוֹ, דָּא חֲמָה. בְּגִין  
דְּלֹא יִרְדְּפוּן בְּתַר צְלוֹתָא.

וּכְמָה מְלֹאכֵי חֲבֵלָה תִּלְוִן מַנְיָהוּ. שְׁבַע אַנּוּן מְמַנּוּ  
וְתִלְוִן בֵּינֵיהוּ שְׁבַעִין. וְלְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא  
אַנּוּן מְקַטְרְגִין וְתִלְוִן מַנְיָהוּ שְׁבַעִין אֶלְף רַבּוּא.

וְאִם צְלוֹתָא סְלֵקָא שְׁלֵמָה בְּעַטּוּפָא דְמַצּוּהָ  
וּבַתְּפִלִּין עַל רִישָׁהּ וּבְדְרוּעָה, אֶתְמַר

### לשון הקודש

הַשְּׁכִינָה הַתְּחַתּוּנָה. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ  
הַכְּבוֹד ה' צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סָלָה,  
מַצַּד הַעַמּוּד הָאֲמְצְעִי וְצַדִּיק.

וְאִם אִין הַתְּפִלָּה שְׁלֵמָה, כַּמָּה מְלֹאכֵי  
חֲבֵלָה רַדְפִּים אַחְרִיהֶּ, וְנֶאֱמַר בָּהּ כָּל  
רַדְפִּיהָ הַשִּׁיגוּהָ בֵּין הַמְצָרִים. וּמַשׁוּם זֶה  
מִתְּפַלְלִים וְהוּא רַחוּם יַכְפֵּר עֲוֹן, זֶה  
סַמְא"ל שֶׁהוּא נַחֲשׁ. וְלֹא יִשְׁחִית - זֶה

מִשְׁחִית. וְהַרְבֵּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ - זֶה אַף.  
כָּל חַמְתּוֹ - זֶה חֲמָה, כְּדִי שְׁלֹא יִרְדְּפוּ  
אֲחֵר הַתְּפִלָּה.

וּכְמָה מְלֹאכֵי חֲבֵלָה תִּלְוִיִּם מֵהֶם. שְׁבַע  
הֵם הַמְמַנִּים, וְשְׁבַעִים תִּלְוִיִּם בֵּינֵיהֶם.  
וְלְכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ הֵם מְקַטְרְגִים וְתִלְוִיִּם  
מֵהֶם שְׁבַעִים אֶלְף רַבּוּא.

וְאִם תְּפִלָּה עוֹלָה שְׁלֵמָה בְּעַטּוּף שֶׁל

בְּהוֹן (שם צא ז) יִפְלֵ מִצִּדְךָ אֵלַי. וּבִזְכוֹת תִּפְלִין  
 דִּרְיִשָּׂא (דברים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' <sup>ה'</sup>  
 וְגו'. שֵׁם ה' הָא אֹקְמוּהָ דְאִיהוּ תִפְלִין דִּרְיִשָּׂא.  
 וּמִיָּד דִּחְזוֹן שֵׁם ה' עַל רִישָׁהּ בְּצִלוֹתָא דְאִיהוּ  
 אֲדָנָי. יְהוָה תִּפְלִין עָלֶיהָ, מִיָּד כְּלָהוּ דְחִלִּין  
 וּמִזְדַּעְזְעִין מִצִּלוֹתָא. וּמְנַהוֹן נְפִלִין וּמְנַהוֹן בְּרַחֲוִין.  
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב יִפְלֵ מִצִּדְךָ אֵלַי. וְלִית מָאן  
 דְקָאִים קַמֵּי תִרְעָא דְצִלוֹתָא. וְעָלֶיהָ אֲתָמַר (תהלים קכז  
 ה) לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בִּשְׁעָר. בִּשְׁעָר,  
 דְאִיהוּ תִרְעָא דְמִלְכָּא.

וְאַף עַל גַּב דְּבִצְתָר אֲחִירָא אֹקְמוּהָ, הָכָא אֲתִירָה.  
 וְצִלוֹתָא אִיהוּ שְׂכִינְתָּא וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא  
 אֲוִרִיתָא וְאֲתָמַר בֵּיהּ (משלי כח ט) מִסִּיר אֲזִנּוּ מִשְׁמוֹעַ  
 תּוֹרָה וְגו'. וְהָא אֹקְמוּהָ מְאִירִי מִתְנִיתוּן בְּגִין  
 דְצִלוֹתָא אִיהוּ מִצָּה וְדָא שְׂכִינְתָּא. וְאֲוִרִיתָא

---

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ
 

---

יִפְלֵ מִצִּדְךָ אֵלַי. וְאִין מִי שְׁעוּמַד לְפָנֵי  
 שְׁעַר הַתְּפִלָּה, וְעָלִיו נְאָמַר לֹא יִבְשׁוּ כִּי  
 יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בִּשְׁעָר. בִּשְׁעָר שְׁהוּא  
 שְׁעַר הַמְּלָכָה.

וְאַף עַל גַּב שְׂכִינְתָּא אֲחִירָא פְּרִשׁוּהָ – כָּאן  
 מְקוּמָהּ. וְהַתְּפִלָּה הִיא הַשְּׂכִינָה, וְהַקְדוּשׁ  
 בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה, וְנְאָמַר בּוּ מִסִּיר אֲזִנּוּ  
 מִשְׁמוֹעַ תּוֹרָה וְגו'. וְהִירִי פְּרִשׁוּהָ בְּעָלֵי

מִצָּה, וּבַתְּפִלִּין עַל רִאשׁוֹ וּבִזְרוּעוֹ, נְאָמַר  
 בָּהֶם יִפְלֵ מִצִּדְךָ אֵלַי. וּבִזְכוֹת תִּפְלִין שָׁל  
 רִאשׁוֹ וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' וְגו'.  
 שֵׁם ה' הִירִי פְּרִשׁוּהָ שְׁהִיא תִפְלִין שָׁל  
 רִאשׁוֹ. וּמִיָּד שְׂרוּאִים שֵׁם ה' עַל רִאשׁוֹ  
 בַּתְּפִלָּה שְׁהִיא אֲדָנָי, יְהוָה תִּפְלִין עָלִיו,  
 מִיָּד כְּלָם פּוֹחֲדִים וּמִזְדַּעְזְעִים מִהַתְּפִלָּה,  
 וּמִהֶם נּוֹפְלִים וּמִהֶם בּוֹרְחִים. זֶהוּ שְׂכִינְתָּא

וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא צָרִיךְ הַפְסָקָה בֵּינֵיהוּ.  
 וְצָרִיךְ לְסַלְקָא תוֹרָה וּמִצְוָה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ. דְּכָל  
 פְּקוּדֵינָא דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה בְּלֵחוּ תִלְוִן מִשָּׁם יְהוֹ"ה.  
 וְרָזָא דְמַלְכָּה (שמות ג טו) זֶה שְׁמִי לְעֵלָם. שְׁמִי עִם י'ה  
 שֵׁם"ה. וְכָרִי עִם ו'ה רַמ"ח. וְרַמ"ח תִּבְיָן אֲנֹן  
 בְּקִרְיַאת שְׁמַע, וְאַתִּיהִיבֹו מִרְחִימוּ דְאַהֲבָה.

וּבְגִין דָּא תַקִּינוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.  
 וְאַלִּין בְּלִילָן בְּאַבְרָהָם דְאַתְמַר בֵּיהּ (ישעיה מא  
 ח) זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. תְּפַלִּין אֲנֹן עֵז דְאַתִּיהִיבֹו  
 מִירָאָה דְאִיהִי לְשִׁמְאֵלָא. וְדָא פְּחַד יִצְחָק, דְתַמָּן  
 כָּל מְקַטְרָגִין סְלָקִין לְמַתְבַּע כָּל דִּינִין. וּבְגִין  
 דָּא (שם סב ח) וּבְזִרְוֹעַ עֵזוּ דָּא תְּפַלִּין י"ה בְּיִרְאָה. ו'ה  
 בְּאַהֲבָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים לא כד) אָהֲבוּ אֶת ה'  
 כָּל חֲסִידָיו. תְּפַאֲרַת יְהוֹ"ה כָּלִיל כִּלְא. וּבְגִין דָּא

### לשון הקודש

בְּקִרְיַאת שְׁמַע, וְנִתְּנוּ מֵאַהֲבָה שְׁל  
 אַהֲבָה.

וּמִשּׁוּם זֶה תַקִּינוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל  
 בְּאַהֲבָה. וְאַלֹו כְּלוּלִים בְּאַבְרָהָם, שְׁנֵאמַר  
 בּו זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. תְּפַלִּין הֵן עֵז,  
 שְׁנֵתְנוּ מִירְאָה שְׂחִיא לְשִׁמְאֵל. וְהוּ פְּחַד  
 יִצְחָק, שְׁשָׁם כָּל הַמְּקַטְרָגִים עוֹלִים לְתַבַּע  
 כָּל הַדִּינִים. וּמִשּׁוּם זֶה, וּבְזִרְוֹעַ עֵזוּ – זֶה  
 תְּפַלִּין, י"ה בְּיִרְאָה, ו'ה בְּאַהֲבָה. זֶהוּ

הַמִּשְׁנָה, מִשּׁוּם שְׁתַּפְּלָה הִיא מִצְוָה וְזוּ  
 שְׂכִינָה. וְתוֹרָה וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אִין  
 צָרִיךְ הַפְסָקָה בֵּינֵיהֶם. וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת  
 תוֹרָה וּמִצְוָה בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה. שְׁכָל מִצְוֹת  
 עֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּלָן תְּלוּיוֹת מִשָּׁם  
 יְהוֹ"ה, וְסוּד הַדְּבָר – זֶה שְׁמִי לְעֵלָם. שְׁמִי  
 עִם י"ה – שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ. וְכָרִי  
 עִם ו'ה – מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה.  
 וּמֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה תְּבוֹת הֵן

אֶתְמַר בְּיַעֲקֹב (בראשית כח יב) וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו. דַּאִיהוּ  
עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא.

לְבַתֵּר דְאַתְקַרֵי יִשְׂרָאֵל סָלִיק בְּיוֹד ה"א וְא"ו  
ה"א. וְרוּזָא דְמַלְכָּה יִשְׂרָאֵל עָלָה  
בְּמַחְשָׁבָה לְהַפְרָאוֹת. מַחְשָׁבָה, חָשַׁב מָ"ה וְתִשְׁבַּח  
בִּיה שְׁמָא קַדִּישָׁא. וּבְגִינָה דְיַעֲקֹב דַּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל  
אֶתְמַר, (שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ,  
בְּדִיוֹקְנָא דְמַאֲרָה וְדַאי. דְכַד צְלוֹתָא דִילָהּ  
סְלָקָא לְעֵלָא כְרוּזָא נְפִיק מִרְקִיעִין וַיֵּימָא, הָבוּ  
יִקְרָא לְדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא.

וְלִית תְּרַעָא דְקָאִים קָמִי הַאי צְלוֹתָא. (תהלים נא  
(1) אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, לְאַפְקָא מְזוֹנָא לְבָנִין  
קַדִּישִׁין דְבַהֲאֵי הֵיכְלָא תִפְן מְזוֹנָא. בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי  
מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וְאִיהוּ (שמות ד כב) בְּנֵי

### לשון הקודש

יעקב, שהוא ישראל, נאמר ויברא  
אלהים את האדם בצלמו, בדיוקן רבונו  
ודאי. שפאשר תפלתו עולה למעלה,  
כרוז יוצא מהרקיעים ואומר: תנו כבוד  
לדמות המלך.

ואין שער שעומד לפני התפלה הזו.  
אדני שפתי תפתח, להוציא מזון לבנים  
הקדושים. שפהיכל הזה שם המזון. בנים

שפתנו אהבו את ה' כל חסידיו.  
תפארת, יהוה כולל הכל. ומשום זה  
נאמר ביעקב והנה ה' נצב עליו, שהוא  
העמוד האמצעי.

לצחר שנקרא ישראל, עולה ביו"ד ה"א  
וא"ו ה"א, וסוד הדבר - ישראל עלה  
במחשבה להפראות. מחשבה - השב  
מ"ה, ותמצא בו השם הקדוש. ובשביל

בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל. וְאִתּוֹ עֵץ הַחַיִּים דְּנִפְיָק מִחַיִּים  
 דְּלַעְלָא, וְאִתּוֹ אֵילָנָא דְּמִזּוֹן לְכֹלָא בֵּיהּ, וְתִלְיָא  
 בְּמִזְלָא קַדִּישָׁא סָבָא דְּסַבִּין. וּבְנִין דְּשְׂכִינָא אֲנּוּן  
 יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא חַיִּים דִּילָהּ אֲוֲרִיתָא, מִזּוֹנָא דִּילָהּ  
 צְלוֹתָא דְּהַשְׁיבָא לְקַרְבָּנָא.

וּבְגִלּוֹתָא אֲתֵמַר לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל (בראשית ל א) הָבָה לִי  
 בָּנִים. וְשְׂכִינְתָא אִתְּהִי קַרְבָּנָא דְּקַדְשָׁא  
 בְּרִידָה הוּא דְּמִקְבֵּל לָהּ בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא וְגוֹפָא.  
 וַיַּחֲדָא דִּילָהּ עֲמָהּ בְּצַדִּיק דְּאִתּוֹ אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת  
 שַׁבַּת וַיּוֹמִין טָבִין.

וְאִיתָּ לְמִשְׁאֵל לָמָּה מְצִלְאִין לְקַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא  
 בְּכַמָּה דְּרַגְוִין. וּמְנִין מְצִלִין לִיהּ בְּסַפִּירָה  
 יְדִיעָה וּבְמִדָּה יְדִיעָה. לְזַמְנִין צְלוֹתָא לִימִינָא. הָדָא  
 הוּא דְּאָמְרוּ הַרְוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. לְזַמְנִין

### לשון הקודש

הַקְדוּשׁ בְּרִידָה הוּא שְׂמִקְבֵּל אוֹתָהּ בְּיָמִין  
 וּבְשְׂמָאל וּבְגוֹף, וַיַּחֲדוּ עֲמָהּ בְּצַדִּיק  
 שֶׁהוּא אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שַׁבַּת וַיּוֹמִים  
 טוֹבִים.

וַיֵּשׁ לְשָׂאֵל, לָמָּה מִתְפַּלְלִים לְקַדְשָׁא  
 בְּרִידָה הוּא בְּכַמָּה דְּרַגְוִין? לְפַעְמִים  
 מִתְפַּלְלִים לוֹ בְּסַפִּירָה יְדוּעָה וּבְמִדָּה  
 יְדוּעָה, לְפַעְמִים תְּפִלָּה לְיָמִין. זֶהוּ שְׂאָמְרוּ  
 הַרְוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. לְפַעְמִים

חַיִּים וּמִזּוֹנֹת מְצַד הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, וְהוּא  
 בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל. וְהוּא עֵץ הַחַיִּים שְׂיוּצָא  
 מִן הַחַיִּים שְׂלַמְעֵלָה, וְהוּא הָעֵץ שְׂמִזּוֹן  
 לְכֹלָם בּוֹ, וְתִלּוּי בְּמִזְלֵ הַקְדוּשׁ הַזֶּקֶן שֶׁל  
 הַזְּקֵנִים. וּבְנֵי הַשְׂכִּינָה, הֵם יִשְׂרָאֵל  
 לְמַטָּה, הַחַיִּים שֶׁלּוֹ תוֹרָה, הַמִּזּוֹן שֶׁלּוֹ  
 תְּפִלָּה שְׂנַחֲשֻׁבַת לְקַרְבָּן.

וּבְגִלּוֹתָא נְאֻמַר עַל יִשְׂרָאֵל (בראשית ל) הָבָה  
 לִי בָּנִים. וְהַשְׂכִּינָה הִיא הַקְרָבָן שֶׁל